МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
Університет державної фіскальної служби України
Науково-дослідний інститут фіскальної політики
Науково-дослідний центр митної справи

IV науково-практична інтернет-конференція

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ»

25-31 травня 2020 р.

Збірник тез інтернет-конференції

МІНІСТЕРСТВО ФІНАСІВ УКРАЇНИ

Університет державної фіскальної служби України

Науково-дослідний інститут фіскальної політики

Науково-дослідний центр митної справи

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ТА СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ

Збірник тез IV науково-практичної інтернет-конференції

(м. Ірпінь – м. Хмельницький, 25–31 травня 2020 року)

Мережеве електронне видання

Ірпінь – Хмельницький, 2020

УДК 339.543:656.073.5

Рекомендовано до друку як мережеве електронне видання
Вченою радою Науково-дослідного інституту фіскальної політики
(протокол № 4 від 11 червня 2020 року)

Редакційна колегія: д-р екон. наук, професор **Пашко П.В.** (голова); д-р юрид. наук, доцент **Драган О.В.** (заступник); канд. екон. наук, старш. наук. співроб. **Коротун В.І.** (заступник); канд. пед. наук, старш. наук. співроб. **Нагорічна О.С.** (заступник); канд. екон. наук, доцент, старш. наук. співроб. **Фрадинський О.А.**; канд. екон. наук, доцент **Прус Л.Р.**; канд. юрид. наук, доцент **Хома В.О.**; канд. екон. наук, доцент **Яковенко О.В.**; канд. держ. упр. **Молдован Е.С.**; канд. пед. наук, доцент **Капітанець С.В.**

Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі: збірник тез IV науково-практичної інтернет-конференції (м. Ірпінь – м. Хмельницький, 25-31 травня 2020 року). Хмельницький: Науково-дослідний центр митної справи, 2020. 151 с.

У збірнику опубліковано тези доповідей IV науково-практичної інтернет-конференції «**Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі».** Публікації відображають результати наукових пошуків авторів, присвячені висвітленню актуальних питань: національної безпеки України в умовах глобальних викликів; сприяння міжнародній торгівлі у контексті спрощення митних процедур; шляхів удосконалення митного контролю та оформлення; актуальних питань організації діяльності митних органів.

Тези, включені до збірника, можуть становити інтерес як для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, так і для практиків – фахівців з митної справи.

Точка зору редакційної колегії не завжди збігається з думкою авторів. У збірнику максимально точно збережена орфографія, пунктуація та стилістика, котрі були запропоновані учасниками конференції. Відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції та їх наукові керівники.

УДК 339.543:656.073.5

Мережеве електронне видання
8,95 умовн.-друк. арк. Об’єм файлу 1,33 Mb

Виготовлювач
29018, Науково-дослідний центр митної справи Науково-дослідного інституту фіскальної політики Університету державної фіскальної служби України, вул. Тернопільська, 13/3, м. Хмельницький

©Науково-дослідний центр митної справи
Науково-дослідного інституту фіскальної політики, 2020
©Колектив авторів, 2020

ЗМІСТ

Секція 1.
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Баюк М.І.
ПОЛІТИКА ГУМАНІТАРНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ 8

Бортняк В.А.
ОСОБЛИВОСТІ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ ……. 12

Бортняк К.В.
ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ В УКРАЇНІ …….. 15

Єрьоменко Е.А.
КОМПЛЕКСНЕ ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ БОЙОВОГО ХОРТИНГУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗОВНІШНЬОЇ АГРЕСІЇ …… 18

Зуб М.Я., Вергелес І.В.
КОРОНАВІРУС ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ НОВОГО РИНКУ ПРАЦІ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ …….. 23

Лук'янова В.В.
ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ І НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА: ЗАГРОЗИ ПІДПРИЄМНИЦТВУ …… 26

Любохинець Л.С.
ГНУЧКЕ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ МАКРО-, МЕЗО- ТА МІКРОРІВНЯ …….. 30

Момот Т.В., Ілляшенко В.В.
РИЗИКИ КОРУПЦІЇ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗАКУПІВЕЛЬ ЗА ДЕРЖАВНІ КОШТИ В ОБОРОННІЙ СФЕРІ ……. 32

Нагорічна О.С.
МИТНА КОМПОНЕНТА ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ……. 35

Пасічник Ю.В.
ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ……... 38

Печенюк А.В.
ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ …… 42

Покотиленко Р.В., Амоша О.О.
УДОСКОНАЛЕННЯ ЧИННОЇ ПРАВОВОЇ БАЗИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В ЕКОНОМІЧНІЙ ТА ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРАХ – ПРІОРИТЕТ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ …… 45

Прус Л.Р.
ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СПРАВИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 …….. 49

Романюк У.В.
ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРУВАННЯ ПДВ НА ЕЛЕКТРОННИХ ТОРГАХ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ, ЩО ПЕРЕЙШЛИ У ВЛАСНІСТЬ ДЕРЖАВИ ЗА ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ …… 54

Руда Т.В.
СОЦІАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ …… 57

Туржанський В.А.
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ: ДОСВІД ЛИТВИ . 60

Цісар Г.А.
ІНВЕСТИЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ 63

Секція 2.
СПРИЯННЯ МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ У КОНТЕКСТІ СПРОЩЕННЯ МИТНИХ ПРОЦЕДУР

Брендак А.І.
ВИКОРИСТАННЯ РИЗИКООРІЄНТОВАНИХ ІНСТРУМЕНТІВ МИТНОГО КОНТРОЛЮ В КОНТЕКСТІ СПРОЩЕННЯ МИТНИХ ПРОЦЕДУР …… 66

Коновалов Ю.О.
ДЕЯКІ ПИТАННЯ ОПОДАТКУВАННЯ БЕЗОПЛАТНОГО ОТРИМАННЯ КОНФІСКОВАНОГО МАЙНА ВИЛУЧЕНОГО ЗА ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ ……. 69

Куліш Л.П.
РОЗВИТОК ЕКСПОРТУ УКРАЇНСЬКОЇ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ……... 70

Кушніренко О.М., Зарудна О.С.
НЕТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ ПРОДУКЦІЄЮ З ДЕРЕВИНИ …… 73

Несторишен І.В.
КРИТЕРІЇ НАДАННЯ СТАТУСУ АВТОРИЗОВАНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ОПЕРАТОРА …….. 75

Слободян В.В.
УКРАЇНА ТА СОТ: СПІВРОБІТНИЦТВО В РАМКАХ СПРИЯННЯ МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ ……. 80

Фрадинський О.А.
СТРАТЕГІЧНЕ КЕРІВНИЦТВО У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВМО ЯК ОСНОВА ПОБУДОВИ «ЦИФРОВОЇ МИТНИЦІ» ……. 82

Секція 3.
МИТНИЙ КОНТРОЛЬ ТА ОФОРМЛЕННЯ: ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ

Альміз В.В.
ЗАСТОСУВАННЯ ПЕРІОДИЧНОЇ МИТНОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ ПРИ ВВЕЗЕННІ ТОВАРІВ ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ У БЕЗПЕРЕРВНОМУ ВИРОБНИЦТВІ …….. 85

Думанська І.І.
МЕТОДИКИ TRS І ERM В ІТ-ОРГАНІЗАЦІЇ МИТНОГО КОНТРОЛЮ ……... 88

Заяц В.В.
ОСОБЛИВОСТІ МИТНОГО КОНТРОЛЮ ТОВАРІВ, ЩО РЕЕКСПОРТУЮТЬСЯ З УКРАЇНИ …… 91

Неліпович О.В.
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ СПРОЩЕННЯ МИТНИХ ПРОЦЕДУР …….. 93

Сторожук О.В.
НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МИТНОГО КОНТРОЛЮ ПІД ЧАС ПЕРЕТИНУ МИТНОГО КОРДОНУ АВТОМОБІЛЬНИМ ТРАНСПОРТОМ …….. 96

Секція 4.
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ ОРГАНІВ

Дорофеєва Л.М.
ДО ПИТАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ МИТНОЇ СЛУЖБИ У ФОРМАТІ ОДНІЄЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ …….. 100

Іванов В.В.
ПУБЛІЧНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК НОВА ФІЛОСОФІЯ МИТНОГО КОНТРОЛЮ 105

Капітанець С.В.
СКЛАДОВІ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ЯК ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ІНСТИТУЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ДМСУ …….. 108

Коваленко М.О., Дудник М.М.
УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ МИТНИМИ ПОСЛУГАМИ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ ЯК ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ ……... 112

Корнева Т.В.
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМИТНОЇ СЛУЖБИ У ВІТЧИЗНЯНИХ УМОВАХ …….. 115

Молдован Е.С.
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІ ПОВНОВАЖЕННЯ МИТНИХ ОРГАНІВ: ДОСВІД РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА …….. 119

Попель С.А.
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ АУКЦІОНІВ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ МАЙНА, ВИЛУЧЕНОГО МИТНИЦЯМИ В УКРАЇНІ …….. 122

Семенюк Н.О.
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ ОРГАНІВ ……. 125

Сушкова О.Є.
РОЗВИТОК КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОБОТИ МИТНИХ ЛАБОРАТОРІЙ УКРАЇНИ …… 129

Федоришина Л.М.
СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ МИТНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ ОРГАНІВ ……... 132

Хома В.О., Жданова В.П.
ДІЯЛЬНІСТЬ МИТНИХ ОРГАНІВ КАНАДИ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ……. 137

Яковенко О.В.
ЗАВДАННЯ МИТНИЦІ У КОНТЕКСТІ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ……. 140

АВТОРИ ……. 144

XZlyOZIgu8E6yvwwgzCxaHAxFcWQq6q5lwycKKzqrKE (дата звернення: 16.04.2020).

РОМАНЮК У.В.,
канд. юрид. наук,
науковий співробітник,
НДІ фіскальної політики
Університету ДФС України

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРУВАННЯ ПДВ НА ЕЛЕКТРОННИХ ТОРГАХ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ, ЩО ПЕРЕЙШЛИ У ВЛАСНІСТЬ ДЕРЖАВИ ЗА ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ

Постановою Кабінету Міністрів України від 04 грудня 2019 року №1050 затверджено Порядок реалізації товарів на митних аукціонах, редукціонах (далі – Порядок). Дія цього Порядку поширюється на товари, зазначені у частинах першій, четвертій – шостій статті 243 Митного кодексу України (далі – МК України), вартість однієї облікової одиниці (або об'єднаних в один лот) яких перевищує 20 мінімальних розмірів заробітної плати, встановленої на 1 січня відповідного року, а також транспортні засоби, повітряні, морські та річкові судна незалежно від їх вартості [1].

Реалізація товарів на митних аукціонах та редукціонах здійснюється в електронній торговій системі. Замовником електронного аукціону є митниця, в якій перебуває на обліку товар, що підлягає реалізації через електронну торгову систему, і яка уклала з оператором електронного майданчика договір про проведення електронного аукціону.

Учасниками електронного аукціону можуть бути фізичні та юридичні особи (резидент або нерезидент) в особі уповноваженого представника, які виявили намір взяти участь в електронному аукціоні, сплатили реєстраційний та гарантійний внески, пройшли процедуру реєстрації для участі в аукціоні.

Переможцем аукціону буде той учасник, який запропонував на момент завершення електронного аукціону найвищу цінову пропозицію, при тому, що зробив щонайменше один крок аукціону. Власником аукціонного товару переможець стає не пізніше 10 календарних днів з дати зарахування на рахунок замовника коштів, отриманих оператором від реалізації товарів на аукціоні.

Реалізація товарів на митних аукціонах, редукціонах, є об'єктом оподаткування ПДВ відповідно до Податкового кодексу України (далі – ПК України) (підпункт «а» пункту 185.1 статті 185, підпункт 14.1.191 пункту 14.1 статті 14, пункт 188.1 статті 188), а тому до таких операцій застосовуються

загальні правила виникнення податкових зобов'язань з ПДВ та формування податкового кредиту. При цьому, для цілей оподаткування платниками ПДВ є саме митниці (підпункт 6 пункт 180.1 статті 180 ПК України) [2].

З урахуванням підпункту «а» пункту 187.1 пункту 187 ПК України датою виникнення податкових зобов'язань з реалізації товарів на митних аукціонах, редукціонах, вважається дата зарахування коштів від учасника (переможця) аукціону на банківський рахунок митниці як оплата товару. При цьому, податковий кредит – сума, на яку платник податку на додану вартість має право зменшити податкове зобов’язання звітного (податкового) періоду, визначена згідно з розділом V цього Кодексу (підпункт 14.1.181 пункту 14.1 статті 14) [2].

Згідно з вимогами пункту 201.1 статті 201 ПК України на дату виникнення податкових зобов’язань платник податку зобов’язаний скласти податкову накладну (далі – ПН) в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису уповноваженої платником особи та зареєструвати її в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН) у встановлений ПК України термін. При здійсненні операцій із постачання товарів/послуг платник податку – продавець товарів/послуг зобов’язаний в установлені терміни скласти ПН, зареєструвати її в ЄРПН та надати покупцю за його вимогою. ПН, складена та зареєстрована в ЄРПН платником податку, який здійснює операції з постачання товарів/послуг, є для покупців таких товарів/послуг підставою для нарахування сум податку, що відносяться до податкового кредиту (пункт 201.10 статті 201 ПК України) [2].

При цьому, не має значення, хто буде переможцем аукціону – юридична особа, яка є платником ПДВ, фізична особа або ж фізична особа-підприємець. Складається та реєструється ПН на суму реалізації майна. Таким чином, право переможця на податковий кредит на суму ПДВ, сплачену у зв'язку з придбанням на митному аукціоні товару, виникатиме за умови наявності належним чином складеної та зареєстрованої в ЄРПН ПН.

Відповідно до пункту 12 Порядку заповнення податкової накладної, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 2015 року №1307, у разі постачання товарів/послуг отримувачу (покупцю), який не зареєстрований як платник податку, у графі «Отримувач (покупець)» зазначається «Неплатник», а у рядку «Індивідуальний податковий номер отримувача (покупця)» проставляється умовний ІПН «100000000000», рядок «Податковий номер платника податку або серія (за наявності) та номер паспорта» не заповнюється. У такому випадку ніхто цю ПН не отримує, але її слід зареєструвати, тим самим відобразивши свої зобов’язання [3].

Порядок оподаткування ПДВ операцій з реалізації товарів, зазначених у частині другій статті 243 МК України, що здійснюється у порядку, встановленому законодавством про виконавче провадження, є тотожним наведеному [4].

Реалізація конфіскованого за рішеннями судів майна здійснюється відповідно до Порядку реалізації арештованого майна, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 29 вересня 2016 року № 2831/5, державним підприємством, яке належить до сфери управління Міністерства юстиції України та уповноважене відповідно до законодавства на здійснення заходів зі створення та супроводження програмного забезпечення системи реалізації арештованого майна, технологічного забезпечення, збереження та захисту даних, що містяться у цій системі, на організацію та проведення електронних торгів та торгів за фіксованою ціною, забезпечення збереження майна. На сьогодні, реалізація таких товарів відбувається за допомогою системи електронних торгів арештованим майном через мережу Інтернет [5].

Окремим об'єктом оподаткування ПДВ є операції з постачання конфіскованого за рішенням судів майна, продаж якого здійснюється шляхом проведення електронних торгів. Однак, незважаючи на те, що кошти від продажу такого майна зараховуються на рахунок організатора електронних торгів, його фактичним постачальником виступає платник податків, якому належить право власності на це майно. Якщо власник майна є платником ПДВ, то саме на нього покладається обов'язок скласти на переможця торгів ПН та зареєструвати її в ЄРПН.

Водночас, право на формування податкового кредиту у такому випадку відсутнє в переможця торгів, оскільки він не здійснює оплати вартості арештованого майна безпосередньо його власнику. Проте вищезазначений висновок контролюючого органу не узгоджується з приписами ПК України. Так, пунктом 198.3 статті 198 ПК України передбачено, що податковий кредит звітного періоду визначається, виходячи з договірної (контрактної) вартості товарів/послуг та складається із сум ПДВ, нарахованих (сплачених) платником податку за ставкою, встановленою пунктом 193.1 статті 193 цього Кодексу, протягом такого звітного періоду зокрема у зв'язку з придбанням або виготовленням товарів та наданням послуг [2]. Тобто право на податковий кредит виникає у платника ПДВ при придбанні товару/послуги. Водночас податковим законодавством не передбачено, на який рахунок має перераховуватися оплата вартості товару/послуги для виникнення права на такий податковий кредит.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Порядку реалізації товарів на митних аукціонах, редукціонах та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 № 1050. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1050-2019-%D0%BF (дата звернення: 30.04.2020).
2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 (дата звернення: 28.04.2020).
3. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2015 р. № 1307. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16 (дата звернення: 26.04.2020).
4. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17 (дата звернення: 16.04.2020).
5. Про затвердження Порядку реалізації арештованого майна: Наказ Міністерства юстиції України від 29.09.2016 р. № 2831/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1301-16/paran16 (дата звернення: 24.04.2020).

РУДА Т.В.,
канд. екон. наук, старш. наук. співроб.,
провідний науковий співробітник,
НДІ фіскальної політики
Університету ДФС України

СОЦІАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

На сьогодні, тема соціального капіталу для України є відносно новою, проте дуже нагальною і гострою, оскільки саме соціальний капітал є одним із показників сформованості суспільства, що безпосередньо виражається через ефективність функціонування громадянських інституцій та визначає напрями його розвитку.

Саме соціальний капітал виступає одним із найбільш дієвих інструментів самоорганізації свідомих громадян, що передбачає формування взаємовідносин між ними, в основі яких є довіра та допомога. Він є тим зв'язуючим елементом, що дозволяє забезпечити гармонізацію політичних, соціальних, економічних процесів та підвищити можливості їх раціонального вираження на державному рівні.

Мережеве електронне видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ

Збірник тез
IV науково-практичної інтернет-конференції
(м. Ірпінь – м. Хмельницький, 25-31 травня 2020 року)

Відповідальний редактор
Нагорічна О.С.

Технічне редагування
Хома В.О.
Капітанець С.В.